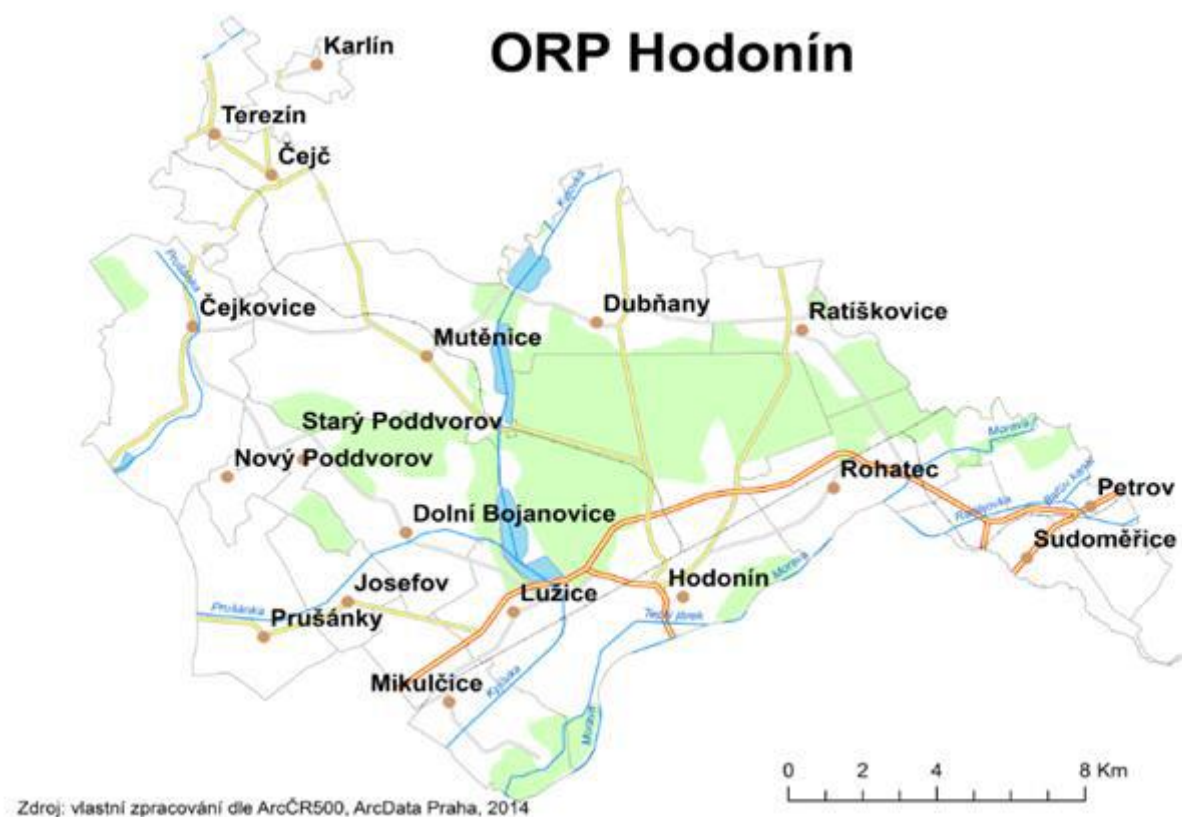

Zpráva z území o průběhu efektivní meziobecní spolupráce v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Hodonín

Téma: Životní prostředí

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu
Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

*Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území
správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu:
CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*

OBSAH

1	Životní prostředí	3
1.1	Definování řešené problematiky	3
2	Průběh jednání	4
3	Způsob nastavení rozhodovacích a řídicích struktur	6
4	Nastavení jednacích a rozhodovacích pravidel	7
5	Financování	9
5.1	Mzdové náklady	9
5.2	Provozní náklady	10
5.3	Ostatní náklady	10
6	Vyhodnocení efektivity	10
7	Závěr	11
8	Přílohy	12

1 Životní prostředí

Stav životního prostředí na území ORP Hodonín je považován za poměrně stabilizovaný. Nabízí vysokou rozmanitost přírodních hodnot, k nejcennějším přírodním hodnotám patří CHKO Bílé Karpaty, biosférická rezervace UNESCO - Dolní Morava. V posledních letech došlo k výraznému zlepšení ovzduší na území.

Přes všechny krásy této části jižní Moravy je životní prostředí aktuálním a stále častěji diskutovaným tématem ve všech obcích ORP Hodonín. Obce a jejich obyvatelé se každoročně potýkají s velkými výkyvy počasí - dlouhými obdobími sucha nebo naopak vytrvalých dešťů. Naše oblast je velmi postižena změnami klimatu. Přívalové deště způsobují velké škody na majetku obcí i občanů, ohrožena je kvalita pitné vody. Území si uvědomuje, že je nutné se včas připravit na změny a reagovat jiným hospodařením - jak změnami v pěstování plodin, tak změnami ke snížení větrné a vodní eroze a změnami vedoucími k zadržení vody v krajině k eliminaci sucha. Příčiny negativních jevů a dopadů na životní prostředí v ORP Hodonín jsou kombinací problémů, které byly podrobně popsány ve Strategii území správního obvodu ORP Hodonín v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, podnikání a nezaměstnanosti, životního prostředí a cestovního ruchu. Ze strategie vyplynulo, že ORP Hodonín patří k nejsušším oblastem, a tedy spadá do oblasti s nízkou ekologickou stabilitou krajiny a nadměrným ohrožením vodní a větrnou erozí půd. Území je intenzivně zemědělsky obhospodařované. Negativně se na životním prostředí podepsala těžba nerostných surovin, část území zůstává poddolovaná.

Mezi hlavní cíle v oblasti životního prostředí můžeme podle Strategie zařadit: realizace protipovodňových a protierozních opatření, zlepšení kvality ovzduší s ohledem na větrnou a vodní erozi, regenerace urbanizované krajiny a krajinných struktur, zvýšení povědomí široké veřejnosti o životním prostředí a osvěta soustředěná na zemědělce.

1.1 *Definování řešené problematiky*

Realizační tým, který se zabýval vypracováním Strategie území SO ORP Hodonín, navrhl zabývat se v rámci prohlubování meziobecní spolupráce tématem životního prostředí. Ze strategie vyplynulo, že životní prostředí je oblastí s množstvím problémů a potřeb, které na rozdíl od jiných vyžadují úzkou spolupráci obcí. Dosud si tuto problematiku řešila každá obec zvlášť, bez ohledu na obce sousední. Tímto způsobem se obce začaly zabývat zejména protipovodňovými opatřeními na svém území, které by zabránily škodám na majetku obcí a občanů při povodních. Oblast životního prostředí ale vyžaduje komplexní přístup a z něj vyplývající opatření. Je nutné vnímat životní prostředí ORP jako celek. Strategie území definovala cíle

v oblasti životního prostředí, kde u většiny z nich je žádoucí, aby byla vyvinuta maximální snaha o společný postup při realizaci aktivit, které by tyto cíle naplňovaly. U vedení obcí je nutné posílit vědomí zodpovědnosti nejen za životní prostředí ve své obci, ale i v celém regionu. Životní prostředí a řešení jeho problémů se nedají ohraničit čarou v katastrální mapě, ale vyžadují komunikaci, spolupráci a společný postup. Jenom komplexní řešení cílů definovaných ve Strategii může pomoci viditelnému a měřitelnému zlepšení problematických ukazatelů.

Obce si tuto situaci uvědomují a začínají být více aktivní, komunikují problematiku mezi sebou a mají zájem na společném postupu. Aby bylo možné pokračovat v nastartované meziobecní spolupráci, je nutné rozpracovat systém komunikace a spolupráce obcí. Už v průběhu zpracování Strategie území při diskusních schůzkách s představiteli obcí vzešel požadavek obcí na vypracování odborné studie, která by zmapovala a popsala největší problémy v oblasti životního prostředí na území ORP Hodonín. Z iniciativy Mikroregionu Hodonínsko vznikla Studie erozních a odtokových poměrů a návrhy ochranných opatření na území ORP Hodonín a části obcí ORP Břeclav. Ta přinesla konkrétní návrhy na opatření ve sledovaných oblastech a vyplynula z ní nutnost prohloubení meziobecní spolupráce. Většina obcí ORP komunikuje témata životního prostředí díky této vypracované studii, jsou ale i obce, které se do vypracování studie nezapojily, a řeší si tyto otázky samy. Tyto obce je nutné do spolupráce na řešení témat životního prostředí vtáhnout a zapojit.

Proto bylo vybráno životní prostředí jako volitelné téma, neboť nutně vyžaduje nastavení organizace spolupráce obcí a přijetí procesních pravidel, které by umožnily řízení a koordinaci naplňování stanovených cílů meziobecní spolupráce. Zejména je nutné nastavit a zlepšit systém komunikace a spolupráce mezi obcemi, tzn. musí být určeno, kdo bude s obcemi komunikovat, kdo bude mít přehled o plánovaných aktivitách obcí v oblasti životního prostředí a bude tyto aktivity koordinovat.

Cílem je tedy angažovat co nejvíce obcí ORP Hodonín do aktivit v oblasti životního prostředí. Většina obcí ORP Hodonín je sdružena v DSO Mikroregion Hodonínsko, část pak pouze v Regionu Podluží. Nebude tedy vznikat žádný nový DSO, ale využijí se stávající a fungující svazky obcí. Prostřednictvím nich bude možné zajistit dostupnost informací a spolupráci s obcemi při naplňování cílů životního prostředí.

2 Průběh jednání

Výběr tématu „Životní prostředí“ byl konzultován s motivujícími starosty a následně prodiskutován a odsouhlasen na Schůzi starostů spádových obcí ORP Hodonín, dne 24. 6. 2015. Tohoto jednání se zúčastnilo 14 zástupců obcí, včetně motivujících

starostů. Oblast životního prostředí byla vybrána na základě aktuálních potřeb a problémů území. Většina obcí na území ORP se potýká s velkými výkyvy počasí - dlouhými obdobími sucha nebo naopak vytrvalými dešti. Právě díky těmto problémům se v rámci volitelného tématu, prostřednictvím meziobecní spolupráce, začala řešit problematika týkající se protierozních opatření, retence a akumulace vody v krajině. Ve spolupráci s Mikroregionem Hodonínsko se některé obce z území ORP Hodonín a ORP Břeclav zapojily do zpracování odborné studie - "Studie erozních a odtokových poměrů a návrhy ochranných opatření na území ORP Hodonín a části obcí ORP Břeclav". Tato studie přinesla konkrétní návrhy na opatření ve sledovaných oblastech a vyplynula z ní nutnost prohloubení meziobecní spolupráce.

Na další schůzi starostů spádových obcí území ORP Hodonín dne 19. 8. 2015 byla tato studie představena. Dosavadní práci a její výsledky představil autor studie prof. Ing. Miroslav Dumbrovský, CSc. Na setkání byli přítomni i někteří zástupci obcí z ORP Břeclav, kteří měli zájem se do zpracování studie také zapojit. Druhým bodem jednání pak bylo projednání pokračování projektu „Podpora meziobecní spolupráce“, jejíž součástí je také řešení efektivní meziobecní spolupráce dle metodiky EMOS v období prodloužení Projektu meziobecní spolupráce. Diskutovalo se o zpracování projektu na organizační nastavení institucionálních opatření a přijetí procesních pravidel umožňujících řízení aktivit našeho tématu. V rámci tématu bude řešeno nastavení společného institucionálního nastavení spolupráce při řešení problematiky týkající se protierozních opatření, retence a akumulace vody v krajině a další - tzn. zpracovat systém spolupráce jednotlivých obcí po odevzdání Studie protierozních opatření. Nastavený systém by vedl k realizaci návrhů opatření dle studie i k uskutečnění dalších aktivit, které vyplývají z cílů v oblasti životního prostředí.

Starostové byli seznámeni s danou problematikou. Projednávaly se konkrétní body, jako nastavení rozhodovacích a řídicích struktur, nastavení rozhodovacích a jednacích pravidel, financování, jakým způsobem bude vyhodnocena efektivita zvoleného nastavení cílů projektu a další. Zástupci jednotlivých obcí odsouhlasili, že bude využit stávající svazek Mikroregion Hodonínsko, který bude zajišťovat koordinaci projektu a komunikaci mezi obcemi. Ke spolupráci byl přizván také DSO Region Podluží, který sdružuje další obce ORP Hodonín. Do řešení problematiky životního prostředí se může zapojit i kterákoliv jiná obec ORP Hodonín, která není sdružená v Mikroregionu Hodonínsko ani v Regionu Podluží.

3 Způsob nastavení rozhodovacích a řídicích struktur

Pro účely naplnění cílů strategie území ORP budou využity dva dobrovolné svazky obcí - Mikroregion Hodonínsko a Region Podluží. Tyto svazky spolu uzavřely dne 18.12.2006 Dohodu o spolupráci. V této dohodě se zavázaly jak ke spolupráci v oblasti životního prostředí na území obou DSO, tak i k postupnému propojování managementu při řešení a naplňování jednotlivých problematik území. Na základě této dohody se budou odvíjet další kroky ke stanovení Koordinační skupiny a k nastavení dalších mechanismů pro spolupráci směřující k naplnění cílů v rámci tématu životního prostředí.

Dobrovolné svazky Mikroregion Hodonínsko a Region Podluží byly pro nastavení mechanismů osloveny cíleně, neboť sdružují nejvíce obcí z území ORP Hodonín.

Spolupráce na plánovaných aktivitách se předpokládá také u obcí, pro které byla vypracována Studie protierozních opatření. Zástupci těchto obcí budou zváni na jednání spolupracujících DSO týkající se životního prostředí. Jednání se mohou účastnit i zástupci ostatních obcí ORP Hodonín, kteří budou mít o problematiku zájem nebo k jejichž území se budou vázat aktivity a případné projekty. Přehled členských obcí Mikroregionu Hodonínsko, Regionu Podluží a obcí zapojených do Studie protierozních opatření je uveden v následující tabulce.

Tabulka členských obcí DSO a obcí zapojených do Studie protierozních opatření

Mikroregion Hodonínsko	Region Podluží	Studie protierozních opatření
Čejkovice	Dolní Bojanovice	Čejkovice
Dolní Bojanovice	Hrušky	Dolní Bojanovice
Dubňany	Josefov	Dubňany
Hodonín	Kostice	Hodonín
Josefov	Ladná	Josefov
Mikulčice	Lanžhot	Lužice
Nový Poddvorov	Lužice	Mikulčice
Prušánky	Mikulčice	Nový Poddvorov
Ratíškovice	Moravská Nová Ves	Prušánky
Rohatec	Moravský Žižkov	Ratíškovice
Starý Poddvorov	Nový Poddvorov	Rohatec
	Prušánky	Terezín
	Starý Poddvorov	Hrušky
	Tvrdonice	Ladná
	Týnec	Moravská Nová Ves
		Moravský Žižkov
		Tvrdonice

Barevně jsou vyznačeny obce ORP Hodonín

Většina obcí, pro které byla zpracována Studie protierozních opatření, jsou obcemi ORP Hodonín a navíc jsou kromě obce Terezín všechny tyto obce členy Mikroregionu Hodonínsko nebo Regionu Podluží.

Obce ORP Hodonín, které nejsou členy DSO ani se neúčastnily Studie protierozních opatření, jsou Karlín, Čejč, Mutěnice, Petrov a Sodoměřice. Tyto obce budou osloveny a vyzvány ke spolupráci.

Zapojení DSO Mikroregion Hodonínsko a Region Podluží je plně v souladu se stanovami těchto svazků obcí, není nutné provést rozšíření předmětů činnosti těchto DSO.

Mikroregion Hodonínsko má ve svém předmětu činnosti body:

- koordinace činností regionálního rozvoje,
- společný postup při dosahování ekologické stability území.

Stanovy Regionu Podluží vymezují jako předmět činnosti bod:

- všeobecná ochrana životního prostředí a společný postup při dosahování ekologické stability území.

Řídící skupina, která pracovala na tvorbě Strategie území a Akčního plánu, bude mít v rámci institucionálního nastavení funkci iniciační. Bude zodpovědná za vznik a nastavení koordinačních mechanismů MOS, které zajistí naplnění cílů Strategie území v oblasti volitelného tématu životní prostředí. Řídící skupina bude pracovat do doby ustavení Koordinační skupiny pro životní prostředí a do zvolení koordinátora této skupiny. Předpokládá se, že někteří členové řídicí skupiny se stanou členy Koordinační skupiny nebo koordinátorem.

4 Nastavení jednacích a rozhodovacích pravidel

Představitelé obcí Mikroregionu Hodonínsko a Regionu Podluží si na svých jednáních zvolí své zástupce a vytvoří tzv. Koordinační skupinu pro ochranu životního prostředí. Tato skupina bude tvořena sedmi členy - tři zástupci z Mikroregionu Hodonínsko, tři z Regionu Podluží. Nominovaní členové Koordinační skupiny následně vyberou koordinátora a doplní tak počet členů této skupiny na konečných sedm.

Koordinátor skupiny bude mít za úkol zejména:

- iniciovat aktivity v rámci dané problematiky,
- svolávat jednání Koordinační skupiny pro ochranu životního prostředí,
- zajišťovat komunikaci s představiteli obcí,
- vyhledávat dotační možnosti a možnosti realizace,
- zajišťovat vypracování projektové žádosti o dotaci na společné aktivity,
- administraci realizovaných projektů.

Koordinační skupina pro ochranu životního prostředí bude plnit iniciační, informační a kontrolní funkci.

Iniciační funkce:

Koordinační skupina bude mít za úkol:

- sbírat návrhy na aktivity či projekty v rámci svých DSO a tyto pak předkládat na jednání Koordinační skupiny,
- jednat s představiteli obcí o možnostech řešení projektů meziobecní spoluprací,
- sladit postupy obcí při realizaci aktivit v oblasti životního prostředí.

Informační funkce:

Koordinační skupina bude:

- informovat o plánovaných aktivitách a projektech nejen představitele obcí jednotlivých DSO a dalších obcí spolupracujících na tématu životního prostředí, ale také ostatní subjekty, kterých se tato problematika a řešené aktivity budou týkat,
- pořizovat zápis z jednání Koordinační skupiny a ten rozesílat všem obcím ORP Hodonín,
- pořizovat zápis z bodů jednání Mikroregionu Hodonínsko a Regionu Podluží týkajících se životního prostředí a ten rozesílat všem obcím ORP Hodonín,
- bude se zabývat možnostmi využití dotačních titulů pro plánované aktivity,
- připravovat způsob a rozdělení financování projektů společných pro více obcí.

Kontrolní funkce

Koordinační skupina bude:

- dle potřeb nastavovat a kontrolovat dodržování postupů při reportování a monitoringu
- zajišťovat evaluaci efektivity koordinačního systému
- kontrolovat naplňování cílů a indikátorů nastavených ve Strategii území a v jednotlivých aktivitách a projektech

Koordinační skupina nebude mít rozhodovací pravomoc. Rozhodovat o společných aktivitách a projektech budou představitelé obcí při jednání obcí DSO.

Společného stanoviska bude dosahováno dle zvyklostí jednání obcí DSO - jedna obec, jeden hlas. Koordinační skupina se bude scházet dle potřeby, minimálně jednou za tři měsíce a bude podávat informace o činnosti na každém jednání DSO.

5 Financování

Vzhledem k tomu, že Koordinační skupinu pro ochranu životního prostředí budou tvořit členové již existujících svazků (Mikroregion Hodonínsko, Region Podluží), budou v prvotní fázi náklady na zajištění chodu této skupiny minimální. Koordinační skupina bude pro svou práci využívat kanceláře Mikroregionu Hodonínsko a Regionu Podluží včetně potřebného vybavení - tiskárna, kopírka, případně PC. Mzdové náklady, v prvotní fázi fungování projektu, nebudou. Členové Koordinační skupiny i koordinátor budou pracovat v rámci svých funkcí a povinností v DSO.

5.1 Mzdové náklady

Základním realizačním týmem v oblasti životního prostředí bude Koordinační skupina pro životní prostředí. Tým bude tvořit 7 osob. 3 členové budou nominováni ze zástupců obcí v Mikroregionu Hodonínsko, 3 členové v Regionu Podluží. Koordinátor bude navržen a nominován členy Koordinační skupiny. V první fázi nastavení tohoto mechanismu řízení bude koordinátor vybrán z členů Řídící skupiny Strategie území. Jeho funkce bude hlavně organizační a iniciační.

Pro první období fungování tohoto mechanismu meziobecní spolupráce nepředpokládáme žádné personální náklady. Členové Koordinační skupiny i koordinátor budou pracovat v rámci svých funkcí a povinností v DSO.

Snahou bude získání prostředků na krytí částečného úvazku koordinátora, příp. administrátora projektů. Výše úvazku a výše mzdy se bude odvíjet od zkušenosti za první období fungování tohoto systému, od rozsahu práce a povinností koordinátora, resp. Koordinační skupiny.

5.2 Provozní náklady

Jako zázemí pro práci koordinační skupiny bude využívána kancelář Mikroregionu Hodonínsko v Hodoníně, případně kancelář Regionu Podluží. Zde se bude scházet Koordinační skupina. Náklady na pronájem prostor a energie tak budou hrazeny z rozpočtů příslušných DSO..

5.3 Ostatní náklady

Vzhledem k možnosti využívat prostory i vybavení kanceláří Mikroregionu Hodonínsko a Regionu Podluží, nepředpokládají se v prvotní fázi animace území žádné další náklady. Nepředpokládají se také ani příjmy z uskutečňovaných aktivit.

6 Vyhodnocení efektivity

Aby bylo dosaženo efektivity projektu, je potřeba nastavit a dodržet postupy při jeho reportování a následném monitoringu. Dalším podstatným krokem je nastavení průběhu hodnocení (evaluce) efektivity daného koordinačního systému.

Monitoring projektu je předběžný proces, který slouží ke kontrole využití zdrojů v nastaveném plánu a umožňuje pozorovat výsledek. Základním nástrojem monitoringu jsou monitorovací indikátory, které slouží k měření a následnému vyhodnocení implementace.

Monitorovací indikátory:

- počet dotačních výzev
- počet zrealizovaných projektů
- počet zapojených obcí
- počet jednání Koordinační skupiny pro životní prostředí

Koordinační skupina bude provádět věcný, neboli procesní monitoring, ten má za úkol ověřit shodu skutečných a plánovaných aktivit. Za monitoring projektu je

zodpovědný koordinátor skupiny, který pak prostřednictvím vyhodnocení neboli evaulace vypracuje hodnotící zprávy.

Samotný proces evaluace bude složen z přípravné fáze a samotné realizace, při které je nezbytné brát ohled na faktory objektivitu evaulace, spolupráce mezi Koordinační skupinou a obcemi DSO a kontrolou procesu. Výstupem evaulace budou zprávy, které obsahují základní kritéria hodnocení, vymezení předmětu hodnocení a v zásadě shrnují poznatky evaulace a navrhují případné alternativy. V průběhu roku bude mít Koordinační skupina za úkol předkládat zprávu EX-ante (předběžné hodnocení). Cílem této zprávy je získat informace o přípravě daných projektů. Jedná se o nezávislou studii, která řekne zda-li aktivita pomůže dosáhnout stanoveného cíle. Tato zpráva bude předkládána před realizací větších projektů, dle potřeby.

Další zpráva je Interim (Midi – term; průběžné hodnocení). Jedná se o porovnání změn na úrovni specifických cílů s měřitelnými výsledky. Tato zpráva by byla předkládána dvakrát do roka. Poslední zpráva, kterou Koordinační skupina pro životní prostředí bude předkládat je zpráva Ex-post neboli následné hodnocení. Zpráva bude popisovat celkové hodnocení zrealizovaných a probíhajících projektů. Předmětem této zprávy je vyhodnotit předchozí rok v rámci efektivity spolupráce a zrealizovaných projektů, dále vyhodnocení práce koordinátora a koordinační skupiny, přínosy této spolupráce atd. Termín ke zpracování zprávy Ex-post bude do konce února následujícího roku. Prostřednictvím této zprávy bude možno hodnotit vykonanou práci v oblasti životního prostředí za předešlý rok.

Všechny typy evaluačních zpráv by Koordinační skupina pro životní prostředí předkládala na jednání obcí DSO.

7 Závěr

Téma životního prostředí se vyprofilovalo jako nejdůležitější a aktuální v průběhu zpracování Strategie území správního obvodu ORP Hodonín. Bylo tedy zástupci obcí vybráno jako téma, na které je nutné zaměřit pozornost a nastavit mechanismus, který by zajistil postupné uskutečňování cílů v příslušné části Souhrnného dokumentu.

K vybranému tématu KA 12 Efektivní meziobecní spolupráce proběhly diskuse s představiteli obcí. Ti se shodli, že pokračování aktivit životního prostředí budou zajišťovat DSO Mikroregion Hodonínsko a Region Podluží. Přizvány ke spolupráci budou také ostatní obce ORP Hodonín, které nejsou členy těchto dvou DSO.

Členové DSO budou nominováni do struktury Koordinační skupiny pro životní prostředí: tři členové za Mikroregion Hodonínsko a tři členové za Regionu Podluží. Koordinační skupina si pak vybere sedmého člena - koordinátora. Společně pak budou komunikovat s představiteli obcí tématy životního prostředí a postupně tak směřovat k naplnění cílů Souhrnného dokumentu. Koordinační skupina nebude mít rozhodovací pravomoc, její návrhy budou schvalovat zástupci obcí v rámci svých DSO.

Vedení Mikroregionu Hodonínsko i Regionu Podluží nabídlo pro práci Koordinační skupiny prostory svých kanceláří. V prvotní fázi tak nebudou vznikat žádné režijní náklady na činnost této skupiny. Dle počtu realizovaných aktivit a vzhledem k předpokládanému rozsahu činnosti koordinátora se do budoucna plánuje získání peněžních prostředků na krytí personálních nákladů na úvazek koordinátora (administrátora).

Celý mechanismus nastavené meziobecní spolupráce bude podléhat monitoringu, bude nastaven systém reportování o průběhu projektu a realizovaných aktivitách a také bude jednou za rok vyhodnocena efektivita nastaveného koordinačního mechanismu.

8 Přílohy

1. Zápis z jednání o EMOS ze dne 24. 6. 2015, Prezenční listina.
2. Zápis z jednání o EMOS ze dne 19. 8. 2015, Prezenční listina, fotografie.
3. Zápis ze závěrečného jednání o EMOS ze dne 10. 9. 2015, Prezenční listina, fotografie.